

μανδύας

Δευτέρα, 17 Δεκεμβρίου 2012

8:20 πμ

Σημασία:

μανδύα [η], ή (μανδύη Poll.7.60, D.C.57.13,al.), μανδύας, ου, ό (LXX Jd.3.16, al., Suid.), μανδύης*(Lyd.Mag.2.13), μαλλινή καπα, Περσική λέξη Αυλιανος.Διονυσιος.Fr.252, Αλλά ο Ησύχιος: Λιβυρνικής μίμημα μανδύης χιτών. Βλ. Στεφανος Βυζάντιος .στη λέξη Λιβυρνοί**.

*Μανδύην μὲν ὁ ἑπαρχος περιεβάλλετο Κῶν
ΑΣ:Φαίνεται πως μόνον στην Κῶ υπήρχε εξαιρετική κόκκινη βαφή.

Λυδός - De magistratibus populi Romani

**Λιβυρνοί

Λιβυρνοί, ἔθνος προσεχὲς τῷ ἐνδοτέρῳ μέρει τοῦ Ἀδρια-
τικοῦ κόλπου. Ἐκαταῖος Εὐρώπη. τὸ θηλυκὸν Λιβυρνίς. καὶ
Λιβυρναῖοι. ὠνομάσθησαν δὲ ἀπὸ τινος Λιβυρνοῦ ἄττικοῦ.
εὐρηται τὰ Λιβυρνικὰ σκάφη. καὶ Λιβυρνικὴ μανδύη εἶδος (10)
ἑσθήτος.

Στεφανος Βυζάντιος - Λεξικον

Συνωνυμα -Συγγενικά:

[ἀμφιον](#)

[καρμανιόλα](#)

[λώπη](#)

παλτό

[τόγα](#)

[χιτώνας](#)

[χλαμύδα](#)

[χλαίνη](#)

Χλαίνη, παλτο, επενδύτης, χιτων, καμισσιν,ιματιον, αμφια

Εγκυκλοπαιδικά:

Ο αρχιερατικός μανδύας είναι μακρύ, κόκκινο εξωτερικό ένδυμα, αυτοκρατορικής προέλευσης. Φοριέται συνήθως από τον επίσκοπο σε τελετουργίες στις οποίες δεν απαιτείται πλήρης στολή (όπως ο Όρθρος) ή σε επίσημες τελετουργίες.

Ετυμολογία:

μανδύα, ή και μανδύας, ὁ *περσική ἑσθής, ἐπανωφόριον ἐξ ἐρίου" : ξένη λ. (περσ. ;).

196

Ξενόγλωσσα

Λατινικά mantellum

υποκορ. του mantum < Ελλ. Μανδύλιον < υποκ. Μανδύας

Ιταλικά mantello

< Γαλ. manteau

Αγγλικά mantle

mantle (n.)

O.E. *mentel* loose, sleeveless cloak, από το Λατινικό *mantellum* "cloak" (από οσπου και το Ιταλικό *mantello*, perhaps from a Celtic source. Reinforced and altered 12c. by cognate O.Fr. *mantel* "cloak, mantle; bedspread, cover" (Mod.Fr. *manteau*), also from the Latin source. Figurative sense "that which enshrouds" is from c.1300. Allusive use for "symbol of literary authority or artistic pre-eminence" is from Elijah's mantle [2 Kings ii:13]. As a layer of the earth between the crust and core (though not originally distinguished from the core) it is attested from 1940.

Γαλλικά *manteau*

MANTEAU. οὐσ. ἀρσ. (Λατ. *mantellum*).
 μανδύας, τρίβων. — *contre la pluie*,
 φανόλης. — *royal*, χλαμύς, βασιλική
 χλαῖνα. Τροπ. *La terre a revêtu son*
—de neige.—*long*, μακρὸς μανδ. μέ-
 λας ἐκ μετάξης τῶν ἐκκλησιαστικῶν.
 —*court*, ἕτερος βραχὺς τῶν αὐτῶν.—
de cour, ποδῆρης καὶ συρόμενος κατὰ
 γῆς μανδύας τῶν αὐλικῶν γυναικῶν.
 —*de lit, de nuit*, ἐρεστρίς, βραχὺς
 μανδύας γυναικῶν καὶ ἀρρώτων κατ'
 οἶκον καὶ ἐπὶ τῆς κλίνης.—*de dames*,
 σισύρα, διφθέρα ἀχειρίδωτος τῶν γυ-
 ναικῶν. — *d'armes*, κάλυμμα τῶν ὀ-
 πλῶν. — *de guérite*, σάγος, μανδύας
 τῶν σκοπῶν, τῶν φρουρούντων στρα-
 τιωτῶν.—*de cavalier*, χλαμύς. — *de*
cheminée, προπέτασμα, πρόβολος τῆς
 ἐστίας, τὸ προβαῖνον εἰς τὸ δωμάτιον
 μέρος. Τροπ. *Sous le — de la chemi-*
née, λαθραίως, μυστικῶς, ἄνευ τῶν
 συνήθων διατυπώσεων. *Cette transac-*
tion s'est faite sous le—de la che-
minée. Τροπ. *Sous le —*, ὑπὸ μάλης,
 κρυφίως. *Livres vendus sous le —*.
En guise de —, ἐπαναβληθόν. Τροπ.
 πρόσχημα, προκάλυμμα, πρόφασις, δι-
 καιολογία πράξεως μὴ ἀξιωμαίου. *Il*
cache sa haine et sa vengeance sous
le — de la religion. Τροπ. *S'enve-*
lopper de son —; περικαλύπτομαι τὸ
 ἱμάτιον (ἢ τῷ ἱματίῳ) περιμένω πρῶτος
 καὶ μακροθύμως τὴν τύχην μου, τὸ
 μέλλον. (Θεατρ.) *Rôles à —*, πρόσωπα
 σοβαρὰ καὶ γεροντικά οἷον κηδεμόνων,
 συμβολαιογράφων. *Jouer des rôles à*
—, ἢ ἀπλῶς *les —s*, παριστάνω σε-
 μνά πρόσωπα.—*à bec*, στολή τοῦ ἀρ-
 γυνοῦ τοῦ Μελιταίου τάνιατος. *Droit*

Screen clipping taken: 4/5/2013 4:47 πμ

Εικόνες:

Μεσαιωνικός ΑΝΔΡΙΚΟΣ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ

ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟΣ

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ

Knight of the
Order of the British
Empire

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΜΑΝΔΥΕΣ

Φράσεις:

Υπό τον μανδύα

Κρυμενος κατω από την ιδιότητα του

Παράγωγα

Μαντίον > **Μαντί** = ποντιακό φαγητό (το ραβιολι της ανατολής)
Περιτύλιγμα κρέατος μέσα σε ζυμάρι σαν μπόγος. Οι βυζαντινοί δημιουργούσαν πρόχειρα με τον μανδύα τους τετοιούς μπογους για να μεταφέρουν πράγματα, κυρίως ρούχα.

Μαντώ =Γυναίκειο πανωφόρι από το Γαλλικό όνομα του μανδύα.

Παραδείγματα:

Επώνυμο

Μαντέλλος -Φιλολογος Καθηγητης Β. Γυμνασιου

Ποίηση

Κυρ-λοχαγέ, κυρ-λοχαγέ
Μας έσπασες το ναργίλέ
Τον έριξ' ο **μανδύας** σου
Απ την απροσεξία σου
Παλιό Ρεμπέτικο

Copyright© 2012 by Aris Stougiannidis